

Tuhárske Zvesti

Nepravidelný sprievodca

dianím v obci Tuhár

*Čo sa nám v obci podarilo
a na čom pracujeme*

Október 2022

Vážení spoluobčania obce Tuhár

Po dlhšej dobe sa Vám opäť prihovárame v Tuhárskych zvestiach, aby sa všetky informácie dostali ku každému z Vás. Po dlhodobej výbornej spolupráci na zasadnutiach obecných zastupiteľstiev s poslancami Obecného zastupiteľstva v Tuhári, Vás chceme informovať, čo sa v našej obci udialo, na čom pracujeme a čo pripravujeme.

Za posledné obdobie sa naša obec zmenila a stále sa mení, veríme že v krajšiu, atraktívnejšiu, lepšiu pre nás a naše deti, vnúčence, rodičov a starých rodičov.

Ako viete, od polovice roka 2021 sa v našej obci pokračuje v budovaní **verejného vodovodu**, ktorý bol priorita a potreba našej obce. V roku 2017 sa nám podarilo podpísť dohodu so Stredoslovenskou vodárenskou spoločnosťou a.s., na základe ktorej sa dokončuje začatá práca bývalého vedenia našej obce. V decembri 2022 by malo byť dieľo podľa zmluvy odovzdané so všetkými časťami aj s vysafaltovanými miestnymi komunikáciami, v ktorých sa vodovodné potrubie nachádza. Po kolaudácii vodovodu (začiatok roku 2023) budú vlastníci rodinných domov a bytovky oslovení prevádzkovou spoločnosťou na podpis zmluvy a následne im budú pripojené meracie hodiny. Po pripojení sa stávame odberateľmi a môžeme používať vodu z verejného vodovodu.

Priorita starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva bola a stále je, rekonštrukcia budovy bývalej ZŠ s MŠ v Tuhári. To sa nám pravdepodobne podarí, lebo sme ako obec boli úspešní s projektom

a začiatkom októbra 2022 nám bolo doručené oznámenie – **Rozhodnutie o schválení Žiadosti o nenávratný finančný príspevok na projekt „Rekonštrukcia budovy Materskej a ZŠ na Domov sociálnych služieb v obci Tuhár“ z Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.** Kompletnou rekonštrukciou bude možné poskytovať služby seniorom (prioritne obyvateľom našej obce). Nájde tu svoj domov 12 ľudí s celoročným pobytom a vznikne denný stacionár s kapacitou 14 ľudí. Prácu v tomto zariadení získa 5 - 8 ľudí, čo je 5 až 8 rodín,

ktoré budú mať do rodiny príjem finančných prostriedkov. Samozrejme sú tu aj rôzne úskalia a to hlavne termín ukončenia projektu do konca roka 2023 a zabezpečenie spolufinancovania projektu vo výške viac ako 35 000,- eur.

Ďalší projekt s názvom „**Umelý ľad v Tuhári**“ nám bol nedávno schválený z Regionálneho príspevku pre Najmenej rozvinuté okresy. Je určený tým, ktorí sa radi korčuliujú alebo sa chcú tomuto športu začať venovať. Na základe žiadosti obce, sme obstáli v hodnotení projektu a už túto zimu by sme sa mohli korčuľovať po syntetickom ľade o rozmere 10 x 20 metrov, ktorý je plnohodnotnou náhradou za prírodný ľad. Výhodou je, že nepotrebuje vodu, elektriku a vonkajšie teploty pod nula stupňov. Súčasťou budú mantinely a klzisko bude umiestnené na Multifunkčnom ihrisku v Tuhári. Konštrukcia bude skladacia, môžeme ju pred zimou rozložiť a na jar zložiť a uskladniť. Kapacita tohto ihriska bude 30 osôb.

Ak sa nevyskytnú nejaké problémy, či už zo strany obce Tuhár alebo zo strany poskytovateľov finančných prostriedkov, všetko by sme mali dotiahnuť do úspešného konca a posunúť našu obec na vyššiu úroveň v poskytovaní služieb občanom a návštevníkom obce Tuhár.

V našej obci stále myslíme dopredu a preto sme v spolupráci s poslancami obecného zastupiteľstva pripravili aj niekoľko projektov, ktoré posunú obec o krok ďalej. Nielen v sociálnej a športovej oblasti, ale aj v oblasti bezpečnosti obyvateľov a obnovy technickej infraštruktúry.

Spracovali sme **projektovú dokumentáciu „Výstavba chodníka v obci Tuhár“**, ktorá rieši chodník od križovatky pri zrkadle, popred poštu a obecný úrad, vedľa multifunkčného ihriska až po koniec obce. V projekte sa počíta aj s ôsmymi parkovacími miestami, ktoré budú situované popri ihrisku a budú slúžiť ako parkovisko pre návštevy a personál budúceho zariadenia pre seniorov. Hneď ako bude možnosť získať nenávratné finančné prostriedky, budeme pripravení a podáme žiadosť o NFP.

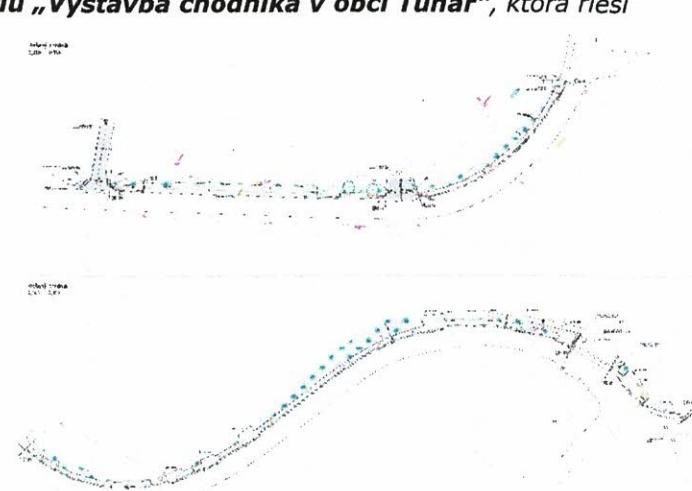
V ďalších etapách sme sa s poslancami dohodli na budovaní chodníkov od križovatky pri zrkadle smerom do Divína, hlavnou cestou cez obec (tam kde to bude možné) až po obchod a spojenie terajšieho chodníka od cintorína po obchod. Na tieto časti ešte nemáme spracovanú dokumentáciu, nakoľko to stojí nemalé peniaze.

V januári 2022 sme spracovali projektovú dokumentáciu na „**Zberny dvor Tuhár**“, ktorý v prípade schválenia nami podanej žiadosti o nenávratné finančné prostriedky bude umiestnený za budovou kultúrneho domu. Bude postavená hala s rozmermi 6 x 16 metrov na parkovanie nového traktora s nakladačom, motorového drvíča na konáre, hákového nosiča kontajnerov a kontajnerov, elektrického kompostéra na kuchynský odpad, vlečky, fekálneho vozu a ostatnej techniky potrebnej pre vykonávanie zberu odpadu, údržby miestnych komunikácií a verejných priestranstiev. Areál bude novooplotený, vyčlenený bude priestor pre štiepku a na zbernom dvore bude umiestnená aj váha. Súčasťou projektu bude úprava plochy zberného dvora a príjazdová cesta. Aj v tomto prípade môžeme získať 95% spolufinancovanie a min. 5% oprávnených výdavkov je potrebné vyčleniť z rozpočtu obce.

V súčasnosti čakáme na výsledky hodnotenia projektu pod názvom „**Zachytávanie dažďových vôd v obci Tuhár**“ z Ministerstva životného prostredia SR. Jedná sa o areál Kultúrneho domu a areál Domu smútku v Tuhári. Pri kultúrnom dome by mali byť umiestnené tri podzemné nádrže na dažďovú vodu s možnosťou napustenia vody do nádob občanov. Zámerom je aj odizolovanie stien KD, hlavne v časti kuchyne, nakoľko sú steny mokré a pri väčších zrážkach stojí v kuchyni voda. Prepadová voda zo 16 m³ nádrže pôjde do dažďových záhradiek. Bude upravená stará asfaltová plocha za novú – vodopriepustnú plochu, aby sa v intraviláne obce udržala voda čo najdlhšie a zásobovala „spodné vody“. Podobne to bude aj v cintoríne, v okolí domu smútku, kde bude umiestnená pod zemou 16 m³ nádrž, prepad vody pôjde do dažďovej záhradky. Z nádrže bude dovedená voda do stredu cintorína ku chodníku, kde bude vodovodný ventil a ľudia si budú môcť načerpať vodu do nádoby a poliať kvety. Verím, že aj v tomto projekte budeme úspešní.

projekt areálu Kultúrneho domu v Tuhári

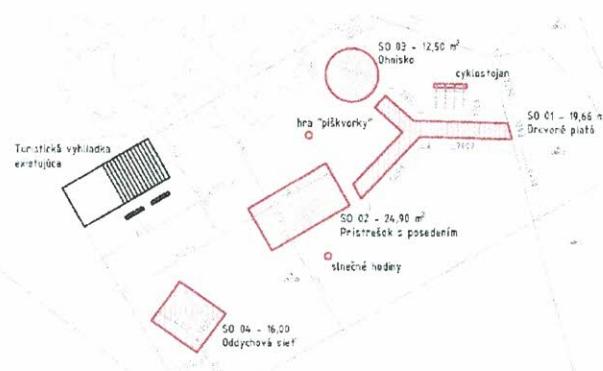

projekt areálu cintorína – okolie Domu smútku v Tuhári

V priebehu októbra prebiehajú práce aj na kopci nad obcou Tuhár, kde sme boli úspešní s našou žiadosťou o poskytnutie dotácie z BBSK a v roku 2022 sme získali finančné prostriedky na

„Zatraktívnenie a doplnenie areálu turistickej vyhladky nad obcou Tuhár“.

Vybudované bude nové ohnisko so sedením, oddychová sieť, prístrešok s posedením a vyvýšený drevený chodník, na ktorom bude možné aj sedieť, ležať, opaľovať sa, či sledovať hviezdy. Práce by mali byť ukončené do konca novembra tohto roku. Verím, že sa Vám bude nový oddychový areál páčiť a svoj voľný čas budete tráviť výhľadom na našu peknú rodinú dedinu pod Bralom a Bralcami.

Ako viete, v roku 2021 sme sa ako obec zapojili do súťaže „**Dedina roka 2021**“, kde sme sice neboli úspešní, ale našu obec sme dokázali zviditeľniť nielen v Banskobystrickom kraji ale aj na celom Slovensku. Myslím, že sme si neurobili hanbu a hodnotiaca komisia odchádzala z našej obce s pozitívnymi a príjemnými dojmami. Aj vďaka tejto prezentácii sme boli úspešní so žiadosťou o dotáciu z Programu obnovy dediny 2022, kde nám 7. októbra 2022 oznámili, že nám poskytnú dotáciu na projekt „**Zlepšenie odpadového hospodárstva v obci Tuhár**“. Vďaka tomu už máme novú záhradnú traktorovú kosačku, ďalší kontajner na textil, na nových stojiskách budú rozmiestnené hnedé nádoby na použitý kuchynský olej, ktorý budete môcť vložiť do označenej nádoby v uzavorených plastových fľašiach akejkolvek veľkosti. Stojiská na nádoby budeme robiť z gabionových košov, s náplňou z Tuhárskeho mramoru, v priebehu októbra až novembra 2022.

Výlet na

„Deň kroja 2021, do Banskej Bystrice – vyhlásenie výsledkov „Dedina roka 2021“

„**Apidomček**“ v školskej záhrade v Tuhári je ďalší úspešný projekt spoločného úsilia poslancov Obecného zastupiteľstva v Tuhári a starostu obce. Občania si môžu oddýchnuť na úloch vo vnútri Apidomčeka, polezať si a dýchať včelí vzduch, počúvať bzukot a oddychovať. Podporili sme biodiverzitu a včielky nám priniesli med, ktorý sme na akcii „**Uctime si starých rodičov v Tuhári**“ rozdali jubilantom ako darček spolu s ďalšími propagančnými predmetmi. Niektorí občania z našej obce si už pobyt v Apidomčeku vyskúšali. Opäť to bude možné na jar, keď včielky začnú „pracovať“. Projekt bol podporený z Programu obnovy dediny 2021, na ktorý sme tiež získali finančné prostriedky.

Určite ste si všimli, že sme na viackrát od roku 2019 zateplovali náš Kultúrny dom s Obecným úradom v Tuhári. Stalo nás to veľké úsilie, aby sme získali finančné prostriedky a zateplili celú budovu, vymenili okná, vymenili vykurovacie zariadenia a teraz čakáme na rozhodnutie, či nám poskytnú finančné prostriedky na výmenu a zateplenie strechy nad prednou časťou budovy. Zo starej budovy sa stala nová, krajšia, reprezentatívna budova pre sídlo obecného úradu, ako aj priestor na organizovanie rôznych kultúrnych či spoločenských podujatí.

Pred realizáciou zateplenia

Po realizácii zateplenia, výmeny okien a dverí

Vďaka veľmi dobrej spolupráci vedenia obce a poslancov Obecného zastupiteľstva v Tuhári, sa nám podarilo vybudovať ešte veľa vecí a zrealizovať viacero projektov, zorganizovať mnoho kultúrnych, spoločenských a divadelných akcií. Bez pomoci poslancov OZ, zamestnancov obce a aktívnych obyvateľov pri organizovaní akcií, by obec nevedela tak dobre fungovať a prosperovať.

Spomienam ešte významnú „**Rekonštrukciu hasičskej zbrojnice v Tuhári**“, opravovanú v rokoch **2018 – 2020**. Kompletne sme celú budovu zateplili, opravili stropy, vymenili elektroinštalačiu, opravili stropy budovy a vybavili Dobrovoľný hasičský zbor obce rôznym materiálno - technickým vybavením, vďaka získanej dotácii z Ministerstva vnútra SR a Dobrovoľného hasičského zboru SR. Ako obec sme získali protipovodňový vozík a v roku 2020 hasičské vozidlo Iveco Daily. V budúcnosti sa chceme zameráť na získavanie nových členov v Dobrovoľnom hasičskom zbere obce Tuhár.

Nezabudnime ani na Dom smútku v Tuhári, ktorý potreboval rekonštrukciu. Z rozpočtu obce sme postupne vyčlenili peniaze na výmenu okien, dverí, opravu fasády (2018) a opravu strechy výmenou krytiny. Potrebné bolo opraviť aj schody k domu smútku a do nového cintorína, čo sme urobili v roku 2021. Boli zakúpené nové reproduktory a mikrofóny pre kvalitnejšie vonkajšie ozvučenie pred domom smútku.

*Ďalším zrealizovaným projektom bola „**Oprava námestia a vybudovanie chodníka v obci Tuhár**,“ ktorý prebiehal v roku 2018 – 2022. Obec na tento projekt získala finančné prostriedky z Pôdohospodárskej platobnej agentúry, z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020. **Pokračovanie budovania chodníka** v smere do obce bolo zo zdrojov výjazdového zasadnutia Vlády SR v roku 2020 na základe žiadosti našej obce.*

V roku 2019 sme zakúpili fekálny voz, vlečku a snehový pluh za traktor.

V Tuhári dlhodobo absentovalo vhodné športovisko. Niekoľkokrát sme sa pokúšali získať nenávratné finančné prostriedky, lebo naša obec by si zo svojho nízkeho rozpočtu nemohla dovoliť ihrisko vybudovať. Aj vďaka porozumeniu a súhlasu tohto zámeru všetkými poslancami v roku 2019, sme podali žiadosť o dotáciu na projekt „**Multifunkčné, detské a športové ihrisko**“ z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020, kde sme boli úspešní a získali sme zdroje na výstavbu multifunkčného ihriska, detského vláčika s kolotočom a šmýkačkou, fitnes ihriska so 6 prvkami. **Ďalšie detské ihrisko** bolo v decembri v roku 2020 vybudované z Úradu vlády SR na miestnom námestí, kde predtým stál starý dom.

Postavili sme novú informačnú tabuľu na križovatke pri zrkadle a opravili cesty v celom hornom konci z rozpočtu obce, z finančného príspevku Úradu vlády SR a z dotácie Lesov SR. Podielali sme sa aj na oprave hlavnej cesty cez celú obec, formou oslovenia vedenia BBSK a žiadosti o vyčlenenie finančných prostriedkov na druhý pruh cesty v celej dĺžke obce.

Vážení občania, ako ste si prečítali, spolu s poslancami Obecného zastupiteľstva v Tuhári za roky 2018 - 2022 (Anna Čemanová, Tuhár 80; Miroslav Čeman, Tuhár 71; Václav Svorad, Tuhár 76; Juraj Haško, Tuhár 111; Marian Haško, Tuhár 146), zamestnancami obce (Ivan Kelement, Karol Čeman) a pracovníkmi evidovanými na úrade práce, sme toho od roku 2018 pre našu obec urobili veľmi veľa. Spoločnými silami a ľaháním za jeden koniec sme spolu dosiahli veľké úspechy a výrazne zhodnotili obecný majetok. Podarilo sa nám zabezpečiť mobilný signál, voľný internet na 10 miestach, budujeme turistickú infraštruktúru, podporujeme obecnú knižnicu, obnovujeme verejné priestranstvá a detské ihriská, máme obecné kompostovisko, rozdali sme kompostéry 40 rodinám a po 12 rokoch máme majetkovu vysporiadany cintorín. Spoluorganizujeme „Čistenie chotára“ na Deň Zeme s Poľovníckym združením a KST Bralo Tuhár.

Je ešte veľa vecí a aktivít, ktoré nie sú spomenuté v týchto „Tuhárskych zvestiach“, ale prehliadnutť sa nedajú.

Naša obec Tuhár je pre mňa jedna s najkrajších obcí a verím, že aj pre Vás všetkých!

S pozdravom

**Bc. Peter Čeman
starosta obce
Tuhár**

ÚRADNÉ HODINY

Pondelok: 7:15 - 12:00 12:30 - 15:30

Utorok: 7:15 - 12:00 12:30 - 15:30

Streda: 7:15 - 12:00 12:30 - 16:00

Štvrtok: 7:15 - 12:00 12:30 - 15:30

Piatok: 7:15 - 13:15

**Obec Tuhár
Obecný úrad 56, 985 12 Tuhár
Tel: +421 47 43 77 621
E-mail: obecnyurad@tuhar.sk Web: www.tuhar.sk**